

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

លេខ ៣៣៤ សហវិ ២០១៣

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៤ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៣

ប្រកាស

ស្តីពី

ការប្រមូលពន្ធប្រចាំប្រតិបត្តិ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ១១.នស.៩៤ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣៣០/០១០ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៦ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការដំឡើងទីចាត់ការគយ និងរដ្ឋាករ នាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងរតនាគារជាតិ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២១២/០១០ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣
- យោងតាមការងារចាំបាច់ក្នុងការប្រមូលពន្ធប្រចាំប្រតិបត្តិ

សម្រេច

ប្រការ ១.- គោលបំណង

ប្រកាសនេះ មានគោលបំណងកំណត់បែបបទ និងនីតិវិធីប្រមូលពន្ធប្រថាប់ត្រារបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ និងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ ដើម្បីពង្រឹងការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ និងបង់ចូលក្នុងគណនីទោលនៃរតនាគារជាតិ ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍ដល់ ថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន ។

ប្រការ ២.- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ផ្អែកតាមជំពូកទី៣ ផ្នែកទី១ ដែលចែងពីបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួនស្តីពីពន្ធប្រថាប់ត្រា នៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៣ ពន្ធប្រថាប់ត្រាត្រូវបានប្រមូលចំពោះ ៖

- ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ ឬការដាក់ភាគហ៊ុនជាអចលនទ្រព្យក្នុងក្រុមហ៊ុន និង ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ
- ការផ្ទេរចំណែកណាមួយ ឬទាំងស្រុងនៃភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន
- កិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ
- លិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្តិ ជាអាទិ៍ លិខិតស្តីពីការបង្កើតក្រុមហ៊ុន លិខិតស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុន បញ្ចូលគ្នា និងលិខិតស្តីពីការបិទក្រុមហ៊ុន ។

ប្រការ ៣.- អ្នកទទួលបន្ទុកបង់ពន្ធ

ពន្ធប្រថាប់ត្រាត្រូវប្រមូលពី ៖

- អ្នកទទួលកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ ឬមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ
- អ្នកទទួលសិទ្ធិកាន់កាប់ភាគហ៊ុន
- អ្នកទទួលចុះកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ
- អ្នកទទួលសិទ្ធិលើលិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្តិ ។

ប្រការ ៤.- និយមន័យ

សម្រាប់គោលដៅនៃប្រកាសនេះ ៖

១. ពាក្យ “ញាតិ” សំដៅដល់ ៖
  - រវាងឪពុកម្តាយបង្កើត និងកូនបង្កើត
  - រវាងប្តី និងប្រពន្ធ
  - រវាងបងប្អូនបង្កើត និងបងប្អូនបង្កើត
  - រវាងឪពុកម្តាយក្មេក និងកូនប្រសារ
  - រវាងយាយតាបង្កើត និងចៅបង្កើត ។
២. ពាក្យ “តម្លៃចុះកិច្ចសន្យា” សំដៅដល់តម្លៃលើកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ ។
៣. ពាក្យ “តម្លៃភាគហ៊ុន” សំដៅដល់តម្លៃនៃការផ្ទេរភាគហ៊ុន ផ្អែកតាមតម្លៃទីផ្សារ ។
៤. ពាក្យ “ថវិការដ្ឋ” សំដៅដល់ថវិកាជាតិ ឬថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាតិកាថវិកា

ប្រចាំឆ្នាំនីមួយៗ ។

UK

៥. ពាក្យ “ទំនិញ ឬសេវា” សំដៅដល់ទំនិញ សំណង់ ឬសេវា ។

៦. ពាក្យ “ប្រទានកម្ម” សំដៅដល់ការផ្ទេរអចលនទ្រព្យពីមនុស្សរស់ទៅឱ្យញាតិដោយមិនយកថ្លៃ ។

៧. ពាក្យ “ប្រធានសក្តិ” សំដៅដល់បាតុភូត ឬជាព្រឹត្តិការណ៍កើតឡើងដោយមិនដឹងជាមុន មិនអាចប៉ាន់ស្មានជាមុនបាន និងមិនអាចជំនះបាន ដូចជា គ្រោះធម្មជាតិ (ទឹកជំនន់ ខ្យល់ព្យុះ រញ្ជួយដី) សង្គ្រាម កុប្បកម្ម អគ្គិភ័យ ឬគ្រោះមហន្តរាយជាយថាហេតុ ។

៨. ពាក្យ “ភាគហ៊ុន” សំដៅដល់ចំណែកណាមួយ ឬទាំងស្រុងនៃភាគហ៊ុន ឬផលប្រយោជន៍ ឬលក់អាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុននីតិបុគ្គល ក្រុមអាជីវកម្ម និងសហគ្រាសឯកបុគ្គល ដែលបានចុះបញ្ជី ឬមិនបានចុះបញ្ជីនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

៩. ពាក្យ “មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្ត” សំដៅដល់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ដូចជា រថយន្ត ម៉ូតូ ទូក កាណូត កប៉ាល់ សាឡាង... ដែលបានចុះបញ្ជី ឬមិនចុះបញ្ជី ដោយស្ថាប័នសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន ។

១០. ពាក្យ “លិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្តិ” សំដៅដល់លិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្តិស្តីពីការបង្កើតក្រុមហ៊ុន លិខិតស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា និងលិខិតស្តីពីការបិទក្រុមហ៊ុន ដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

១១. ពាក្យ “សន្តតិកម្ម” សំដៅដល់ការផ្ទេរអចលនទ្រព្យពីមនុស្សស្លាប់ទៅឱ្យញាតិ តាមរយៈ ៖

- បណ្តាំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ករណីគ្មានទំនាស់ ឬ
- បញ្ជាក់លើលិខិតយថាភូត ករណីគ្មានទំនាស់ ឬ
- សាលក្រម ឬសាលដីកាតុលាការ ករណីមានទំនាស់ ។

១២. ពាក្យ “អចលនទ្រព្យ” សំដៅដល់ដី ផ្ទះ អគារ និងសំណង់ផ្សេងៗ ទោះបីបានចុះបញ្ជី ឬមិនបានចុះបញ្ជី ដោយរដ្ឋបាលសុរិយោដី ។

ប្រការ ៥.- ការលើកលែងពន្ធ និងអនុគ្រោះពន្ធ

ក. ការលើកលែងពន្ធ

ពន្ធប្រថាប់ត្រាត្រូវបានលើកលែង ដូចខាងក្រោម ៖

១. ការទទួលកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់ដីក្នុងលក្ខណៈសម្បទានពីរាជរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់ជាប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ច ឬសង្គមកិច្ច ពីដីឯកជនរបស់រដ្ឋដល់ជនក្រីក្រដែលខ្វះខាតដីសម្រាប់សង់លំនៅដ្ឋាន ឬ/និងធ្វើកសិឧស្សាហកម្ម ឬកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ។

២. ការទទួលកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្ត ដែលត្រូវកាត់ត្រាចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ណរបស់ស្ថាប័ននានានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៣. ការទទួលកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្តរបស់បេសកកម្មការទូត ឬកុងស៊ុលបរទេស ឬអង្គការអន្តរជាតិ ឬទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលនានា ។

៤. ការទិញមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្ត ធ្វើជាទំនិញដើម្បីលក់វិញរបស់សហគ្រាសនានា ដែលបានចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ និងបានបង់ពន្ធ-អាករប្រចាំខែ និងប្រចាំឆ្នាំ ។ ដោយឡែក ការទិញមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្ត ដែលបានចុះបញ្ជីនៅស្ថាប័នសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន មិនត្រូវបានលើកលែងពន្ធប្រថាប់ត្រានេះទេ ។

៥. អ្នកវិនិយោគមូលបត្រដែលទទួលសិទ្ធិកាន់កាប់ភាគហ៊ុនតាមរយៈការជួញដូរមូលបត្រក្នុងទីផ្សារដំបូង ឬក្នុងទីផ្សារបន្ត ។

ការផ្ទេរភាគហ៊ុន ការទទួលសិទ្ធិកាន់កាប់ភាគហ៊ុន ការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ការកែប្រែរចនាសម្ព័ន្ធ ភាគហ៊ុនិក ដូចជា ការបំបែកភាគហ៊ុន (Share split) របស់ក្រុមហ៊ុនដែលមានបំណងបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជា សាធារណៈ ក្រុមហ៊ុនដែលបានបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈនៅក្នុងទីផ្សារដំបូង ឬនៅក្នុងទីផ្សារបន្ទាប់ ឬ ក្រុមហ៊ុនដែលធ្វើអាជីវកម្មពាក់ព័ន្ធក្នុងវិស័យមូលបត្រ ទោះបីតម្រូវឱ្យមានការកែប្រែលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុននៅក្រសួង ពាណិជ្ជកម្មក៏ដោយ ការលើកលែងពន្ធប្រចាំប្រាំបីត្រានេះត្រូវមានលិខិតបញ្ជាក់ពីគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ។

ករណីក្រុមហ៊ុនមិនអាចធ្វើការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈបាន ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី ការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន អ្នកទទួលសិទ្ធិកាន់កាប់ភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុននេះត្រូវជាប់ពន្ធ ប្រចាំប្រាំបីត្រា និងត្រូវទូទាត់ពន្ធប្រចាំប្រាំបីត្រានៃការផ្ទេរភាគហ៊ុនកន្លងមក ដោយអនុលោមតាមប្រកាសនេះ លើកលែងតែ មានលិខិតបញ្ជាក់ដោយឡែកពីគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាដោយផ្អែកលើមូលហេតុសមស្រប ដូចជា ករណីប្រធាន សក្តិជាដើម ។

ខ. ការអនុគ្រោះពន្ធ

ពន្ធប្រចាំប្រាំបីត្រា ត្រូវបានអនុគ្រោះចំពោះការទទួលកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យពិញាតិ ដោយ អនុញ្ញាតឱ្យដកចេញពីតម្លៃជាមូលដ្ឋានគិតពន្ធចំនួន ÷

- ២០០.០០០.០០០ រៀល (ពីររយលានរៀល) ចំពោះសន្តតិកម្ម
- ១០០.០០០.០០០ រៀល (មួយរយលានរៀល) ចំពោះប្រទានកម្ម

ការអនុគ្រោះខាងលើ ត្រូវមានឯកសារជាភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីពិញាតិ ដូចជា សៀវភៅគ្រួសារ សំបុត្រ កំណើត សំបុត្រអាពាហ៍-ពិពាហ៍ និង/ឬឯកសារដទៃទៀត ដែលអាចបញ្ជាក់ទំនាក់ទំនងរវាងបុគ្គលមានចែងក្នុង កថាខណ្ឌ ១ នៃប្រការ ៤ ខាងលើ ។

ឧទាហរណ៍ទី១

លោក “ក” មានដី និងផ្ទះ តាមតម្លៃទីផ្សារ ២១០.០០០.០០០ រៀល ។ មុនពេលគាត់ស្លាប់បានធ្វើបណ្តាំ ទៅកូន (សន្តតិកម្ម) ។

ដូចនេះ ពន្ធប្រចាំប្រាំបីត្រាត្រូវបង់គឺ ÷
 $(២១០.០០០.០០០ \text{ រៀល} - ២០០.០០០.០០០ \text{ រៀល}) \times ៤\% = ៤០០.០០០ \text{ រៀល}$

ក្នុងករណីតម្លៃដី និងផ្ទះនេះត្រឹមក្រោម ២០០.០០០.០០០ រៀល ការផ្ទេរនេះមិនជាប់ពន្ធទេ ។

ក្នុងករណីលោក “ក” ចែកដី និងផ្ទះ ទៅកូន ២នាក់ ស្មើគ្នា ដោយកូននីមួយៗទទួលបាន ១០៥.០០០.០០០ រៀល ។ ដូចនេះ តម្លៃទ្រព្យរបស់កូននីមួយៗ ក្រោមតម្លៃ ២០០.០០០.០០០ រៀល មិនត្រូវជាប់ ពន្ធទេ ។

ឧទាហរណ៍ទី២

លោក “ក” បានឱ្យដី និងផ្ទះ ទៅលោក “ខ” ជាប្អូនបង្កើត ជាអំណោយដោយមិនគិតថ្លៃ (ប្រទានកម្ម) ។ តាមតម្លៃទីផ្សារដី និងផ្ទះនេះ មានតម្លៃ ២១០.០០០.០០០ រៀល ។

ដូចនេះ ពន្ធប្រចាំប្រាំបីត្រាត្រូវបង់គឺ ÷
 $(២១០.០០០.០០០ \text{ រៀល} - ១០០.០០០.០០០ \text{ រៀល}) \times ៤\% = ៤.៤០០.០០០ \text{ រៀល}$

ក្នុងករណីតម្លៃដី និងផ្ទះនេះស្មើ ឬក្រោម ១០០.០០០.០០០ រៀល ការផ្ទេរនេះមិនជាប់ពន្ធទេ ។

ក្នុងករណីលោក “ក” លក់ដី និងផ្ទះនេះទៅឱ្យលោក “ខ” ដែលជាប្អូនបង្កើតនោះ ត្រូវជាប់ពន្ធប្រចាំប្រាំបី តាមមូលដ្ឋានគិតពន្ធផ្ទុក (មិនទទួលការអនុគ្រោះពន្ធទេ) គឺ ÷

$២១០.០០០.០០០ \text{ រៀល} \times ៤\% = ៨.៤០០.០០០ \text{ រៀល}$

W

ប្រការ ៦.- អត្រាពន្ធ និងការកំណត់ពន្ធ

អត្រាពន្ធ និងការកំណត់ពន្ធប្រថាប់ត្រា មានដូចខាងក្រោម ៖

- ១. ៤% នៃតម្លៃអចលនទ្រព្យចំពោះការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យជាសំណង់ ឬ/និងដី ឬការដាក់ភាគហ៊ុនជាអចលនទ្រព្យក្នុងក្រុមហ៊ុន ។
- ២. ៤% នៃតម្លៃមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្ត ចំពោះការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់មធ្យោបាយ ដឹកជញ្ជូនឬយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ។
- ៣. ០,១% នៃតម្លៃភាគហ៊ុន ចំពោះការផ្ទេរចំណែកណាមួយ ឬទាំងស្រុងនៃភាគហ៊ុន ឬការរំលាយ ក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ។
- ៤. ០,១% នៃតម្លៃចុះកិច្ចសន្យាចំពោះកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ ។
- ៥. ១.០០០.០០០ រៀល (មួយលានរៀល) ចំពោះលិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្តិ ៣ប្រភេទគឺ លិខិតស្តីពី ការបង្កើតក្រុមហ៊ុន លិខិតស្តីពីការបិទក្រុមហ៊ុន និងលិខិតស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា (រួមទាំងលិខិតរំលាយ ក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នារបស់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រសាធារណៈ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌនេះ) ។

ប្រការ ៧.- តម្លៃជាមូលដ្ឋានសម្រាប់គិតពន្ធ

តម្លៃជាមូលដ្ឋានសម្រាប់គិតពន្ធប្រថាប់ត្រាត្រូវបានកំណត់ ដូចខាងក្រោម ៖

- ១. អចលនទ្រព្យ និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្ត ត្រូវគិតតាមតម្លៃទីផ្សារនាពេលផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬ សិទ្ធិកាន់កាប់ ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវកំណត់តម្លៃអចលនទ្រព្យ និងតម្លៃមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយាន យន្ត សម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានគិតពន្ធនេះ ។
- ២. ភាគហ៊ុន ត្រូវគិតតាមតម្លៃទីផ្សារនាពេលប្រតិបត្តិការផ្ទេរភាគហ៊ុននោះកើតឡើង ។
- ៣. កិច្ចសន្យា ត្រូវគិតតាមតម្លៃក្នុងកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា ។
- ៤. លិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្តិ ត្រូវកំណត់ ១.០០០.០០០ រៀល (មួយលានរៀល) ចំពោះលិខិតមាន លក្ខណៈគតិយុត្តិនីមួយៗ ។

ប្រការ ៨.- កាតព្វកិច្ចអ្នកជាប់ពន្ធ

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាស និងបង់ពន្ធប្រថាប់ត្រា ឱ្យបានចប់សព្វគ្រប់ក្នុងរយៈ ពេល ៣ខែ ៖

- ១. ចំពោះអចលនទ្រព្យ បន្ទាប់ពីការសម្រេចនៃកំណត់បង្ហាញរបស់ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដីនគរូបនីយ កម្មសំណង់ និងសុរិយោដីរាជធានី-ខេត្ត ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់ អចលនទ្រព្យ ។
- ២. ចំពោះមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្ត បន្ទាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខារបស់អ្នកទទួលសិទ្ធិលើសំណុំឯក សារ “ពាក្យសុំផ្ទេរកម្មសិទ្ធិយានយន្ត” របស់មន្ទីរសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូនរាជធានី-ខេត្ត ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវ ឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ។
- ៣. ចំពោះភាគហ៊ុន បន្ទាប់ពីប្រតិបត្តិការផ្ទេរភាគហ៊ុនកើតឡើង ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធ នឹងការផ្ទេរភាគហ៊ុន ។
- ៤. ចំពោះកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃកិច្ចសន្យា ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវ ឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចសន្យានេះ ។

IK

៥. ចំពោះលិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្តិ បន្ទាប់ពីការសម្រេចរបស់ស្ថាប័ន ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលិខិតនេះ ។

ការជាប់ពន្ធ ការលើកលែងពន្ធ ឬការអនុគ្រោះពន្ធទាំងអស់ ត្រូវយកមកប្រថាប់ត្រានៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធលើកលែងតែ ៖

- ការផ្ទេរ ឬការទទួលសិទ្ធិកាន់កាប់ភាគហ៊ុនពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យមូលបត្រ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ៥ នៃប្រកាសនេះ
- ការទិញមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្ត ធ្វើជាទំនិញដើម្បីលក់វិញរបស់សហគ្រាសនានា ដែលបានចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ និងបានបង់ពន្ធ-អាករប្រចាំខែ និងប្រចាំឆ្នាំ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ៤ នៃប្រកាសនេះ ។

ប្រការ ៩.- នោសប្បញ្ញត្តិ

១. អ្នកទទួលកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្ត អ្នកទទួលចុះកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬសេវា អ្នកទទួលសិទ្ធិលើភាគហ៊ុន និងអ្នកទទួលសិទ្ធិលើលិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្តិ អនុលោមតាមប្រកាសនេះ ដែលមិនបានបង់ពន្ធប្រថាប់ត្រានៅពេលវេលាកំណត់ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៨ ត្រូវពិន័យស្មើនឹងចំនួនប្រាក់ពន្ធប្រថាប់ត្រាដែលត្រូវបង់ ។

២. ប្រសិនបើម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ឬអ្នកកាន់កាប់ថ្មីនោះ មិនបានបង់ពន្ធប្រថាប់ត្រា ៖

- ហាមរដ្ឋបាលសុរិយោដី ផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់កម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យថ្មីនោះ
- ហាមស្ថាប័នសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន ផ្តល់ប័ណ្ណសម្គាល់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានយន្តថ្មីនោះ ។

ប្រការ ១០.- ការអនុវត្តប្រកាស

ប្រកាសនេះ មានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ ។

ចម្លងជូន ៖

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នកណ្តាល
- គ្រប់សាលារាជធានី-ខេត្ត
“ដើម្បីជូនជ្រាបជាព័ត៌មាន”
- គ្រប់អង្គការក្រោមឱវាទក្រសួង “ដើម្បីមុខការ”
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ- កាលប្បវត្តិ

